

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про визнання геноциду черкеського народу, вчиненого російською імперією

Беручи до уваги «Конвенцію про попередження злочину геноциду і покарання за нього (ООН, 9 грудня 1948 р.)», «Конвенцію про закони та звичаї сухопутної війни» (Гаага, 18 жовтня 1907 р.), Загальну декларацію прав людини та інші договори та документи ООН з прав людини;

зважаючи на Європейську конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод;

враховуючи, що етнічна чистка черкеських територій під час російсько-кавказької війни 1763-1864 років, внаслідок якої було фізично знищено або вигнано з батьківщини більше 90 відсотків черкесів була низкою заздалегідь запланованих і жорстоко здійснених дій з наміром пригнобити черкеський народ, придушити його національну ідентичність, умисне створити цій етнічній групі умови життя, спрямовані на її повне або часткове фізичне знищення;

беручи до уваги свідчення багатьох офіційних документів, у яких підтверджено злочинні дії російських підрозділів під час кавказької війни, якими штучно влаштовувалися голодування та епідемії серед мирного населення з метою фізичного знищення черкесів;

беручи до уваги, що злочини росії проти черкеського та інших поневолених нею народів дотепер не отримали належної правової та моральної оцінки;

підкреслюючи, що відбілювання нинішнім керівництвом росії злочинів правлячих режимів призвели до того, що сьогодні росія є державою-спонсором тероризму та державою, яка використовує терористичні засоби для здійснення жахливих злочинів проти українського народу;

беручи до уваги, що московський режим примусово рекрутує представників черкеського та інших поневолених народів для їх використання у якості «гарматного м'яса» у війні з Україною і тим самим продовжує політику, спрямовану на фізичне знищення цих народів;

засуджуючи злочинні дії репресивного режиму колишньої Російської імперії, спрямовані на підкорення народів та здійснення щодо них колоніальної політики, наслідком якої стало знищення мільйонів людей, руйнування соціальних основ народів, їх вікових традицій, духовної культури і етнічної самобутності;

проявляючи свою солідарність з іншими поневоленими народами Російської імперії та СРСР, які, поряд з Українським народом, зазнали значних жертв та страждань внаслідок перебування у спільній «тюрмі народів»;

визнаючи необхідність відновлення історичної справедливості щодо цих народів;

враховуючи Декларацію Верховної Ради СРСР від 14 листопада 1989 № 772-І «Про визнання незаконними та злочинними репресивних актів проти народів, які зазнали насильницького переселення, та забезпечення їх прав»;

враховуючи постанову Верховної Ради Кабардино-Балкарії від 7 лютого 1992 №977-ХІІ-В «Про засудження геноциду адигів (черкесів) під час російсько-кавказької війни»,

Верховна Рада України постановляє:

1. Визнати масове знищення черкесів (адигів) Російською імперією під час російсько-кавказької війни 1763-1864 років та їх насильницьке вигнання з історичної батьківщини актом геноциду;

2. Вшанувати пам'ять усіх жертв цього злочину та висловити свою солідарність з черкеським народом;

3. Рішуче засудити ці геноцидні акти російського режиму, які призвели до загибелі сотень тисяч черкесів і завдали значної шкоди основам черкеського суспільства;

4. Закликати всі країни та міжнародні організації, які ще не визнали масове знищення черкесів геноцидом, зробити це; закликати Російську Федерацію офіційно визнати цей злочин і вибачитися за нього;

5. Доручити Уряду України та закликати уряди інших країн сприяти обізнаності про цей та інші злочини, вчинені російським режимом, шляхом включення історичних знань про них в освітні та дослідницькі програми;

6. Засудити спроби викривлення нинішнім російським режимом історичних фактів та маніпулювання громадською думкою за допомогою неправдивих історичних наративів, які фабрикуються та поширюються для підтримки ідеології та виживання кримінального режиму;

7. Доручити відповідним службам Верховної Ради України негайно перекласти та оприлюднити цю постанову черкеською, англійською та російською мовами;

8. Доручити Голові Верховної Ради України направити цю постанову до Президента та Уряду України, Європейської Комісії, Генерального секретаря ООН, Генерального секретаря Організації з безпеки та співробітництва в Європі та Генерального секретаря Ради Європа.

9. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України

Р.О. СТЕФАНЧУК

